Verkennend Ecologisch Onderzoek

Wethouder Venteweg 72 te Gouda

Watersnip-rapport 13A003

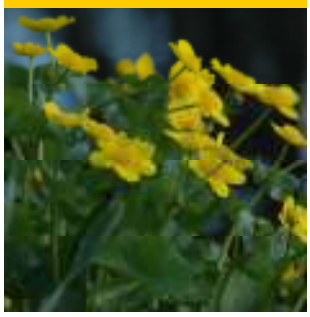

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Wethouder Venteweg 72
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	13A003
Datum uitgave	Maart 2013
Samenstellers	Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies
	John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Alta Process B.V.
	Verdistraat 16
	2807 HS Gouda
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. F. Vergunst, directeur

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 7

2 TOETSINGSKADER 9

2.1 LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING 9

2.1.1 Flora- en Faunawet 9

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998 10

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) 10

2.2 PROVINCIAAL BELEID 11

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997) 11

3 LOCATIEBESCHRIJVING 13

3.1 HUIDIGE SITUATIE 13

3.2 RUIMTELIJKE INGREEP 13

4 15

4 ECOLOGISCH ONDERZOEK 15

4.1 METHODE 15

4.2 FLORA 15

4.3 FAUNA 15

4.3.1 Vogels 15

4.3.2 Vissen 16

4.3.3 Amfibieën 17

4.3.4 Zoogdieren 17

4.3.5 Vleermuizen 17

4.3.6 Reptielen 19

4.3.7 Overige soorten 19

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 21

5.1 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 21

5.2 ALGEMENE ZORGPLICHT 22

6 BRONNEN 23

1 Inleiding

De heer F. Vergunst, eigenaar van het perceel aan de Wethouder Venteweg 72 te Gouda, heeft een aanvraag ingediend tot wijziging van het bestemmingsplan voor deze locatie. De bestaande woning wordt gesloopt om plaats te maken voor een nieuwe woning met kantoorruimte.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Verder geldt dat de initiatiefnemer gehouden is een algemene zorgplicht in acht te nemen voor alle soorten die in het plangebied voorkomen. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In januari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied, deels op grond van biotoopkenmerken. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

Figuur 1: Achterzijde woonhuis met bijkeuken en stenen berging.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:
- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet

nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet).
De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied, 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' bevindt zich op 1,9 km ten oosten van het plangebied (zie figuur 2). Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Deze soorten (zoals Smient, Krakeend, Slobeend) foerageren ook in de wijdere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. Het plangebied is binnen de bebouwde kom van Gouda gelegen. De ruimtelijke ingrepen in verband met de wijzigingen in het bestemmingsplan zullen daardoor geen invloed hebben op de doelsoorten van het Natura2000-gebied.

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en verder uitgewerkt in Spelregels EHS (2007). Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies de EHS. Provinciale ecologische verbindingszones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland (1998)'. Het plangebied maakt geen deel uit van EHS-gebied of belangrijk Weidevogelgebied (zie figuur 2). De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de bestemmingswijziging zullen dan ook geen schade veroorzaken aan EHS- of belangrijk weidevogelgebied.

Figuur 2: Ligging van het plangebied (met rode stip aangegeven) ten opzichte van EHS- en Natura-2000 gebied.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland aangeduid als 'Stads- en dorpsgebied'.

De beleidsregel 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)' is in 2011 geactualiseerd. De herziening van de beleidsregel is in voorbereiding en wordt momenteel verder uitgewerkt en toegelicht in de herziene provinciale beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en landschap Zuid-Holland' (2012). Het compensatiebeginsel is nog niet goedgekeurd door de Provinciale Staten.
In het nieuwe compensatiebeginsel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden in de Zuidvleugel;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten worden niet meer genoemd in het compensatiebeginsel.
De voorgenomen plannen hebben geen invloed op een van bovengenoemde gebieden.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 109-448.
Het bestaat uit een perceel met woonhuis en tuin aan de noordzijde en een perceel grasland aan oostzijde. Beide percelen zijn door een sloot met vlonderbrug van elkaar gescheiden. Achter het woonhuis zijn een bijkeuken en stenen berging aangebouwd. Op het bebouwde perceel bevindt zich een houten schuur in de zuid-oosthoek, ongeveer een meter vanaf de tussensloot.
Het plangebied wordt aan de oost- en westkant door een sloot begrensd. Aan de zuidkant wordt het plangebied door een dunne houtwal van het naburige perceel gescheiden en aan de noordzijde door een hek.

Figuur 3: Locatie plangebied.

3.2 Ruimtelijke ingreep

Het bestaande woonhuis met bijkeuken en stenen berging wordt afgebroken. Op deze locatie wordt een energiezuinige woning met kantoorpand gerealiseerd. Op het graslandperceel aan de oostzijde staat een kas gepland met een installatie voor warmte-/koudeopslag.

Figuur 4: Het graslandperceel gezien in vanaf het bebouwde perceel, in oostelijke richting.

De heer Vergunst heeft bij Gemeente Gouda een wijziging voor het bouwinitiatief ingediend. In de begeleidende brief geeft hij een toelichting op zijn plannen ten aanzien van duurzaamheid. Thema's als watergebruik (regenwateropvang/buffering) en beperking van de energievraag zullen in de ontwikkeling van het plan veel aandacht krijgen. Met de aannemer zal gezocht worden naar bouwmethodes die een zo klein mogelijke milieu-footprint met zich meebrengen. Het plan is om op kleine schaal groente en fruit te gaan verbouwen voor eigen gebruik, eventueel met behulp van een kas.

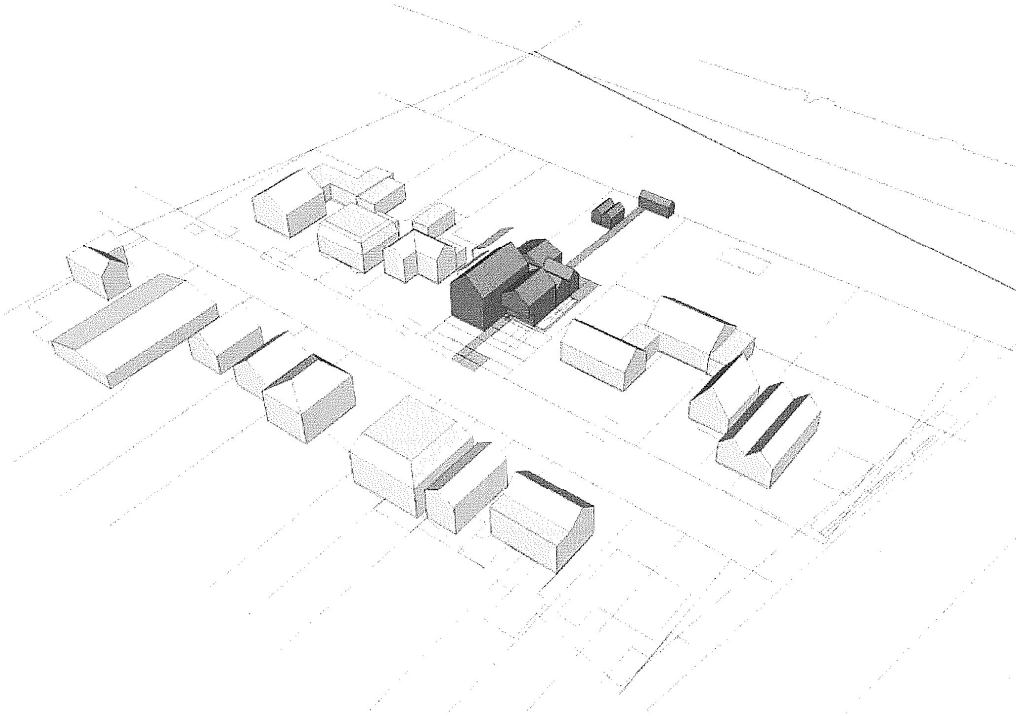

Figuur 5: Schets toekomstige situatie in vogelvlucht.

De oost- en westoever van het graslandperceel worden afgegraven en natuurvriendelijk ingericht met inheemse oeverplanten, zoals Gele lis. De heer Vergunst is voornemens op dit perceel een composthoop aan te leggen. De tussensloot en de overige sloten blijven ongemoeid. Het planconcept zoals de heer Vergunst dat toelichtte tijdens het veldbezoek bevat de wens biodiversiteit op het terrein te bevorderen door het aanbrengen van nest- en schuilgelegenheid voor vogels en vleermuizen.

Figuur 6: De tussensloot in zuidelijke richting.

Figuur 7: De tussensloot in noordelijke richting.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 31 januari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Hierbij zijn het bebouwde erf en het grasperceel ten oosten daarvan onderzocht.
Tevens is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Aan de zuidkant van het bebouwde perceel bevindt zich een houtwal met Zomereik, Lijsterbes en Venijnboom. Tussen deze houtwal en het woonhuis staan een Venijnboom (Taxus) en Levensboom (Thuja). Langs de sloot die het perceel van de Wethouder Venteweg scheidt staan Gele lis, Penningkruid, en Wolfspoot. In de sloot bevindt zich Sterrenkroos. Langs de tussensloot staan Rode kornoelje, Hortensia en andere cultuurgewassen op dit perceel. Tevens groeit hier Grote kattenstaart.
Op het graslandperceel bevindt zich wilgenopstand van Grauwe en Geoorde wilg. In de houtwal aan de zuidkant staan ondermeer Braam, Ruwe berk, Hazelaar, Kronkelwilg, Zwarte Els en Es. Tegen het hek aan noordzijde staan Klimop en Palmboompje (Buxus). In de tussensloot bevindt zich aan de kant van dit perceel een enkele Gele lis.
Voor het woonhuis staat een hoge, afgezaagde Kastanje, in slechte staat.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

De bomen en struiken rond het erf bieden broedgelegenheid aan verschillende algemene vogelsoorten. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van enkele vogelsoorten, zoals de Gierzwaluw en enkele uilensoorten, zijn jaarrond beschermd in het kader van de Flora- en faunawet.

Tijdens de inventarisatie zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Alleen de Koolmees werd aangetroffen tijdens het bezoek. In de Kastanje voor het huis bevindt zich een oud merelnest.
Uit bureaustudie blijkt dat de Boomvalk in de omgeving van het plangebied voorkomt. De planlocatie ligt te midden van bebouwing en biedt geen geschikt biotoop voor de Boomvalk. Het dak is voorzien van een plat model dakpannen, die strak op elkaar aansluiten. Alleen rond de schoorsteen zijn enkele kleine kieren, die echter weinig ruimte bieden. Huismus en Gierzwaluw worden hier dan ook niet verwacht. Gedurende de inventarisatierondes die J. van Gemeren (directeur Watersnip) in het broedseizoen heeft uitgevoerd zijn in 2010, 2011 en 2012 geen nestindicerende waarnemingen gedaan van gierzwaluwen rond woningen aan de Wethouder Venteweg. De nabije Goudse binnenstad is voor de Gierzwaluw wel een aantrekkelijk broedgebied. Hier worden frequent baltsende en alarmerende gierzwaluwen waargenomen door waarnemers van Watersnip.
De aanwezige kastanjeboom aan de voorzijde van de woning is niet geschikt voor holbewonende vogelsoorten. De aanwezige holte in de boom is ondiep en gevuld met water. Hierdoor ontstaat er een te vochtig klimaat voor holbewonende vogelsoorten. De overige scheuren en kieren zijn zeer oppervlakkig.

Er worden ook geen andere vogels met jaarrond beschermde nesten op de planlocatie verwacht.

Figuur 8: Dakbedekking van het huidige woonhuis.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Kleine modderkruiper (FF-wet tabel 2) en Bittervoorn (FF-wet tabel 3, Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kunnen komen binnen het plangebied. De verwachting is dat deze soorten voorkomen binnen het plangebied, omdat de sloten voldoen aan de biotoopeisen van deze soorten. De eigenaar van het perceel is voornemens om de oevers van de sloten te vergraven en in te planten om ze

natuurvriendelijker te maken. Hierdoor zal het leefgebied aantrekkelijker worden voor deze vissoorten en er zal door de werkzaamheden, mits uitgevoerd in het juiste seizoen, geen schade ontstaan aan deze vissoorten. De tussensloot zelf en de overige sloten blijven ongemoeid. Schade aan de sloten is bij de vigerende plannen dan ook uitgesloten.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen. Binnen het plangebied worden de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen FF-wet tabel 1) verwacht.
Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (FF-wet tabel 3, habitatrichtlijn Bijlage IV en Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied. Het gebied is in zijn huidige staat niet geschikt als voortplantingsgebied. Er zijn geen poelen of plassen voor de eierafzet. Het gebied is ook niet geschikt als overwinterings-gebied. De bodem bestaat uit veengrond en de drooglegging is te gering (ca. 25 cm of minder) voor de Rugstreeppad om zich in te graven. Gedurende de avondbezoeken aan de Wethouder Venteweg in de zomerperiode van 2011 en 2012 zijn geen roepende mannetjes-rugstreeppadden gehoord en geen bewegende padden op de stoepen of het wegdek van de Wethouder Venteweg aangetroffen.
Er worden op basis van de verspreidingskaarten geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde zoogdiersoorten aangetroffen. Algemeen beschermde soorten zoals de Mol (tabel 1 FF-wet) worden binnen het plangebied verwacht. Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Waterspitsmuis (FF-wet tabel 3, Rode lijst status 'kwetsbaar') in de wijdere omgeving van het plangebied voorkomt. Er is binnen het plangebied zelf geen geschikt biotoop aangetroffen deze soort. Ook voor overige streng beschermde zoogdieren is geen geschikt biotoop op de planlocatie gevonden. Er is geen dekking aanwezig en de omgeving wordt intensief door de mens gebruikt. Streng beschermde zoogdieren worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. In de wijdere omgeving komen ook Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Meervleermuis voor. Er is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou **kunnen** vervullen.

Figuur 9: Onderzoek naar mogelijke winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

Tussen de dakpannen zitten geen duidelijke kieren of gaten. Eventuele kieren of gaten in dak of gevelbekleding zijn door de vorige eigenaars steeds secuur gedicht en aangesmeerd (zie figuur 10). De pannen hebben een plat model en liggen strak aangesloten. Het dak is daardoor niet aantrekkelijk als verblijf voor vleermuizen. Bij de schoorsteen bevinden zich enkele opgewipte dakpannen, die weinig ruimte of beschutting bieden. In de muur van de bijkeuken bevindt zich een scheur die een zeer smalle kier vormt. Deze kier is dichtgekit.
De spouwmuur bevat enkele ventilatiesleuven. Deze sleuven zitten op een hoogte van 20 cm boven de grond, waardoor ze niet aantrekkelijk zijn als invliegopening voor vleermuizen. In het uiteinde van de dakgoot aan de rechter voorzijde van het huis zit een klein gat, dat bij inspectie geen aantrekkelijk verblijf voor vleermuizen vormt omdat er geen besloten holte achter is (zie figuur 12). De holte in de Kastanje voor het huis is ondiep en gevuld met water en is dus niet geschikt voor boombewonende vleermuizen.

Figuur 10: gedichte opening in balk.

Figuur 11: Onderzoek van de dode boom voor het huis.

Het hele erf (gebouw, grasvegetatie en opgaande begroeiing) is geschikt als foerageerplek of jachtgebied voor vleermuizen. De functie als foerageergebied is beperkt, wat mogelijk verklaard kan worden door het gebrek aan landschappelijke structuren die een vliegroute vormen naar het plangebied. De af te breken bebouwing is ongeschikt voor vleermuizen en de aanwezigheid van vleermuizen is hier uitgesloten.

Figuur 12: Dakgoot aan rechter voorzijde.

Figuur 13: Smalle, dichtgekitte scheur in muur

4.3.6 Reptielen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van de planlocatie. De Ringslang is voor de voortplanting afhankelijk van broedhopen. Deze soort overwintert onder meer in oude konijnenholen, in hooihopen, onder takkenbossen en braamstruiken. Op de planlocatie zijn geen geschikte voortplantings- en/of overwinteringsplaatsen voor de Ringslang aangetroffen. Ook zijn deze niet in de directe omgeving van het plangebied te vinden. Wel komt de soort voor op loopafstand van het plangebied (grote actieradius, meer dan een kilometer) en kan de Ringslang incidenteel voorkomen in het plangebied, zoals tijdens de trek. De voorziene inrichting met natuur-vriendelijke oevers zal de geschiktheid van het terrein voor tijdelijke aanwezigheid van de Ringslang vergroten.
Er worden geen andere (streng) beschermde reptielen verwacht binnen de planlocatie.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde libellensoort Groene glazenmaker (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Groene glazenmaker is voor de ei-afzet afhankelijk van krabbenscheervegetaties. In de sloten binnen het plangebied is geen Krabbenscheer aangetroffen. De Groene glazenmaker wordt daarom niet verwacht binnen het plangebied.
Er zijn binnen het plangebied ook geen geschikte biotopen aangetroffen voor beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten. Daarom worden deze soorten er niet verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de maatregelen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied ligt op relatieve korte afstand van het Natura2000-gebied Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein. Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van het nabij gelegen Natura2000-gebied. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
  Het plangebied heeft verder geen directe relatie met andere beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologisch verbindingszones).

- Voor de algemeen beschermde soorten die in het plangebied voorkomen (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Mol) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zoals van Huismus en Gierzwaluw, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied en worden er ook niet verwacht. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen rond het plangebied. Uitgesloten wordt dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing als verblijfplaats. Als extra voorzorgsmaatregel wordt geadviseerd om begin april de pannen van het dak te verwijderen, zodat er bij eventuele schade aan dakpannen, waardoor er kieren zouden kunnen optreden, zelfs geen nieuwe tijdelijke verblijfplaatsen kunnen ontstaan.
  Er zijn geen geschikte bomen aangetroffen voor boombewonende vleermuissoorten. Ook bevinden zich binnen het plangebied geen doorgaande landschappelijke structuren die deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes. Het erf binnen het plangebied heeft mogelijk een functie als foerageergebied. Op grond van de verkennende vleermuisinventarisatie lijkt de functie als foerageergebied echter beperkt. Er zal door de werkzaamheden geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van de populatie vleermuizen in en rond het plangebied.

- De Ringslang kan incidenteel voorkomen binnen het plangebied, hoewel er geen geschikt biotoop voor voortplanting of overwintering is. Het vergraven en inplanten met inheemse oeverplanten van de oevers doet de geschiktheid van het terrein voor tijdelijke aanwezigheid van de Ringslang toenemen.

- De steng beschermde Rugstreeppad komt niet voor binnen het plangebied. Het terrein is in zijn huidige staat niet geschikt als voortplantings- en/of overwinteringsgebied. Deze soort werd de afgelopen jaren niet waargenomen langs de Wethouder Venteweg. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het gebied wel interessant worden. Het is daarom belangrijk dat er geen langdurig braakliggende grond aanwezig is waarin de Rugstreeppad zich kan ingraven voor overwintering (nov t/m half april). Door tijdig braakliggende grond in te zaaien met een grasmengsel of een meer bloemrijk zaadmengsel, kan dit voorkomen worden. Tevens is het belangrijk geen poelen of plassen te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bandensporen van zwaar materieel, waar de Rugstreeppad in de voortplantings-periode, globaal van half april t/m juli, zijn eieren in kan leggen.

- De sloten worden niet gedempt. Door de beoogde natuurlijke inrichting van de oevers worden de sloten zelfs aantrekkelijker voor de soorten. Daardoor zal geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van streng beschermde vissoorten als Bittervoorn en Kleine modderkruiper, mits de werkzaamheden uitgevoerd worden buiten het voortplantings- en overwinteringsseizoen. *De meest gunstige periode voor dergelijke werkzaamheden ligt in september en oktober.*

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

- Binnen het kader van de zorgplicht is ook de aanleg van een composthoop is wenselijk met het oog op broedgelegenheid voor kleine zoogdieren.

- Het verdient de aanbeveling om bij de nieuwbouw speciale dakpannen voor de Gierzwaluw aan te brengen.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.

2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006

3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

4. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer,* 1998.

5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. *Vleermuisprotocol 2012*, 24 februari 2012.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.ravon.nl
8. www.vleermuis.net
9. www.zuid-holland.nl
10. waarneming.nl
11. www.natuurkennis.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info